Tadqiqot uz

ЎЗБЕКИСТОН ОЛИМЛАРИ ВА ЁШЛАРИНИНГ ИННОВАЦИОН ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ТАДҚИҚОТЛАРИ

МАВЗУСИДАГИ КОНФЕРЕНЦИЯ МАТЕРИАЛЛАРИ

2021

» Ҳуқуқий тадқиқотлар
» Фалсафа ва ҳаёт соҳасидаги қарашлар
» Тарих саҳифаларидаги изланишлар
» Социология ва политологиянинг жамиятимизда тутган ўрни
» Иқтисодиётда инновацияларнинг тутган ўрни
» Филология фанларини ривожлантириш йўлидаги тадқиқотлар
» Педагогика ва психология соҳаларидаги инновациялар
» Маданият ва санъат соҳаларини ривожланиши
» Архитектура ва дизайн йўналиши ривожланиши
» Техника ва технология соҳасидаги инновациялар
» Физика-математика фанлари ютуқлари
» Биомедицина ва амалиёт соҳасидаги илмий изланишлар
» Кимё фанлари ютуқлари
» Биология ва экология соҳасидаги инновациялар
» Агропроцессинг ривожланиш йўналишлари
» Геология-минерология соҳасидаги инновациялар

30 SENTYABR
№32

CONFERENCES.UZ

"ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ТАДҚИҚОТЛАР" МАВЗУСИДАГИ РЕСПУБЛИКА 32-КЎП ТАРМОҚЛИ ИЛМИЙ МАСОФАВИЙ ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИЯ МАТЕРИАЛЛАРИ
16-ҚИСМ

МАТЕРИАЛЫ РЕСПУБЛИКАНСКОЙ 32-МЕЖДИСЦИПЛИНАРНОЙ ДИСТАНЦИОННОЙ ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИИ НА ТЕМУ "НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ"
ЧАСТЬ-16

MATERIALS OF THE REPUBLICAN 32-MULTIDISCIPLINARY ONLINE DISTANCE CONFERENCE ON "SCIENTIFIC AND PRACTICAL RESEARCH IN UZBEKISTAN"
PART-16

ТОШКЕНТ-2021

УУК 001 (062)
КБК 72я43

"Ўзбекистонда илмий-амалий тадқиқотлар" [Тошкент; 2021]

"Ўзбекистонда илмий-амалий тадқиқотлар" мавзусидаги республика 32-кўп тармоқли илмий масофавий онлайн конференция материаллари тўплами, 30 сентябрь 2021 йил. - Тошкент: «Tadqiqot», 2021. - 10 б.

Ушбу Республика-илмий онлайн конференция 2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналишлари бўйича Ҳаракатлар стратегиясида кўзда тутилган вазифа - илмий изланиш ютуқларини амалиётга жорий этиш йўли билан фан соҳаларини ривожлантиришга бағишланган.

Ушбу Республика илмий конференцияси таълим соҳасида меҳнат қилиб келаётган профессор - ўқитувчи ва талаба-ўқувчилар томонидан тайёрланган илмий тезислар киритилган бўлиб, унда таълим тизимида илғор замонавий ютуқлар, натижалар, муаммолар, ечимини кутаётган вазифалар ва илм-фан тараққиётининг истиқболдаги режалари таҳлил қилинган конференцияси.

Масъул муҳаррир: Файзиев Шохруд Фармонович, ю.ф.д., доцент.

1.Ҳуқуқий тадқиқотлар йўналиши
Профессор в.б.,ю.ф.н. Юсувалиева Рахима (Жахон иқтисодиёти ва дипломатия университети)

2.Фалсафа ва ҳаёт соҳасидаги қарашлар
Доцент Норматова Дилдора Эсоналиевна(Фарғона давлат университети)

3.Тарих саҳифаларидаги изланишлар
Исмаилов Ҳусанбой Маҳаммадқосим ўғли (Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Таълим сифатини назорат қилиш давлат инспекцияси)

4.Социология ва политологиянинг жамиятимизда тутган ўрни
Доцент Уринбоев Хошимжон Бунатович (Наманган мухандислик-қурилиш институти)

5.Давлат бошқаруви
Доцент Шакирова Шохида Юсуповна (Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети)

6.Журналистика
Тошбоева Барнохон Одилжоновна(Андижон давлат университети)

7.Филология фанларини ривожлантириш йўлидаги тадқиқотлар
Самигова Умида Хамидуллаевна (Тошкент вилоят халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий маркази)

8.Адабиёт
PhD Абдумажидова Дилдора Рахматуллаевна (Тошкент Молия институти)

9.Иқтисодиётда инновацияларнинг тутган ўрни
Phd Вохидова Мехри Хасанова (Тошкент давлат шарқшунослик институти)

10.Педагогика ва психология соҳаларидаги инновациялар
Турсунназарова Эльвира Тахировна (Навоий вилоят халқ таълими ходимларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш ҳудудий маркази)

11.Жисмоний тарбия ва спорт
Усмонова Дилфузахон Иброхимовна (Жисмоний тарбия ва спорт университети)

12.Маданият ва санъат соҳаларини ривожлантириш
Тоштемиров Отабек Абидович (Фарғона политехника институти)

13.Архитектура ва дизайн йўналиши ривожланиши
Бобохонов Олтибой Рахмонович (Сурхандарё вилояти техника филиали)

14.Тасвирий санъат ва дизайн
Доцент Чариев Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

15.Мусиқа ва ҳаёт
Доцент Чариев Турсун Хуваевич (Ўзбекистон давлат консерваторияси)

16.Техника ва технология соҳасидаги инновациялар
Доцент Нормирзаев Абдуқаюм Раҳимбердиевич (Наманган мухандислик-қурилиш институти)

17.Физика-математика фанлари ютуқлари
Доцент Сохадалиев Абдурашид Мамадалиевич (Наманган мухандислик-технология институти)

18.Биомедицина ва амалиёт соҳасидаги илмий изланишлар
Т.ф.д., доцент Маматова Нодира Мухтаровна (Тошкент давлат стоматология институти)

19.Фармацевтика
Жалилов Фазлиддин Содиқович, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

20.Ветеринария
Жалилов Фазлиддин Содиқович, фарм.ф.н., доцент, Тошкент фармацевтика институти, Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири

21.Кимё фанлари ютуқлари
Рахмонова Доно Қаххоровна (Навоий вилояти табиий фанлар методисти)

22.Биология ва экология соҳасидаги инновациялар
Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

23.Агропроцессинг ривожланиш йўналишлари
Доцент Сувонов Боймурод Ўралович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

24.Геология-минерология соҳасидаги инновациялар
Phd доцент Қаххоров Ўктам Абдурахимович (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти)

25.География
Йўлдошев Лазиз Толибович (Бухоро давлат университети)

Тўпламга киритилган тезислардаги маълумотларнинг хаққонийлиги ва иқтибосларнинг тўғрилигига муаллифлар масъулдир.

© Муаллифлар жамоаси
© Tadqiqot.uz

PageMaker\Верстка\Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000

МУНДАРИЖА \ СОДЕРЖАНИЕ \ CONTENT

ТЕХНИКА ВА ТЕХНОЛОГИЯ СОҲАСИДАГИ ИННОВАЦИЯЛАР

1. Абдуллаев Алишер Илхомович, Ҳамдамов Уткир Раҳматиллаевич, Элов Жамшид Бекмуродович, Узоқов Жаҳонгир Саттарович
ОЛИЙ ТАЪЛИМ ЖАРАЁНЛАРИНИ БОШҚАРИШДА АХБОРОТ ТИЗИМЛАРИНИНГ ЎРНИ 7

ТЕХНИКА ВА ТЕХНОЛОГИЯ СОҲАСИДАГИ ИННОВАЦИЯЛАР

ОЛИЙ ТАЪЛИМ ЖАРАЁНЛАРИНИ БОШҚАРИШДА АХБОРОТ ТИЗИМЛАРИНИНГ ЎРНИ

Абдуллаев Алишер Илхомович, Ҳамдамов Уткир Раҳматиллаевич
Элов Жамшид Бекмуродович, Узоқов Жаҳонгир Саттарович
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ахборот-коммуникация
технологияларини ривожлатириш бошқарма бошлиғи
Телефон: (0 371) 246-37-26
a.abdullayev@edu.uz
Тошкент ахборот технологиялари университети, профессор
Телефон: (0 371) 238-64-48
utkir.hamdamov@mail.ru
Тошкент ахборот технологиялари университети, доцент
Телефон:+998(91) 921-75-79
elov.jamshid@gmail.com
Тошкент ахборот технологиялари университети, магистр
Телефон:+998(64) 692-28-44
sattarov.jahongir.@gmail.com

Аннотация: Ушбу мақолада олий таълим жараёнларини ташкил этиш ва бошқариш учун яратилган ахборот тизимининг ўрни ҳақида батафсил маълумот келтириб ўтилган. Олий таълим жараёнларига бошқариш ахборот тизимларининг жорий этиш самарадорлиги кўрсатилган ва таҳлилй натижалар олинган.

Калит сўзлар: Ахборот тизими, олий таълим, олий таълим жараёнларини бошқариш ахборот тизими, контингент

Ҳозирги кунга келиб ахборот тизимлари барча соҳага шиддат билан кириб келмоқда. Хусусан олий таълим жараёнларини ташкил этиш ва бошқариш учун яратилган ахборот тизимлари ушбу соҳани ривожланишига ва шаффофликни таъминлашга хизмат қилмоқда. Айниқса пандемия шароитида бундай ахборот тизимларига бўлган талаблар янада ортмоқда. Олий таълим муассасаларининг маъмурий, ўқув, илмий, иқтисодий ва молиявий ишларини ўз вақтида ва сифатли режалаштириш, ўқув муассасаси мақсадли вазифаларининг бажарилишини назорат қилиш, шунингдек, ўқув жараёни иштирокчилари ўртасида электрон маълумотлар алмашинувини амалга ошириш учун олий таълим тизимида Олий таълимни бошқариш ахборот тизимини жорий этиш зарурати туғилмоқда[3].

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сон «Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида»ги ҳамда 2020 йил 5 октябрдаги ПФ-6079-сон ««Рақамли Ўзбекистон – 2030» стратегиясини тасдиқлаш ва уни самарали амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармонлари ҳамда мазкур фаолиятга тегишли бошқа меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларда бир қанча вазифалар белгилаб берилган [1,2]. Жумладан Рақамли Ўзбекистон – 2030 стратегиясида:

– «Олий таълим жараёнларини бошқариш» ахборот тизимини ишга тушириш ва ўқув, илмий, молиявий жараёнларни босқичма-босқич рақамлаштириш;
– «Олий, ўрта махсус ва профессионал таълим талабалари тўғрисидаги электрон маълумотлар базаси»ни шакллантириш;
– Талаблар рейтинг дафтарчаси, гуруҳ журнали ва талабалик гувоҳномасини рақамлаштириш имкониятини яратувчи «Рақамли университет» ахборот тизимини жорий этиш;

– Олий, ўрта махсус ва профессионал таълим тўғрисидаги дипломлар дубликатини беришдавлат хизматини жорий этиш ҳамда «Дубликат» ахборот тизимини ишлаб чиқиш каба устувор вазифалар белгилаб берилган.

Юқоридаги вазифаларни бажариш мақсадида Ўзбекистон Республикасида олий таълимни бошқариш ва мониторинг қилишнин ахборот тизими ишлаб чиқилган ва жорий этилган.

Яратилган ахборот тизимига қуйидагича умумий талаблар қўйилган:

– Тизим керакли миқдордаги маълумотни ва ахборот билан ишлаш бўйича асосий хизматлар тўпламини, ахборот ва таълим хизматларининг тўлиқлигини таъминлаши керак;

– ресурслар ва хизматларга кириш учун ахборот ресурслари ва фойдаланувчи интерфейсларини тақдим этиш тузилмаси фойдаланувчиларнинг кенг доирасига тушунарли бўлиши керак;

– кўрсатиладиган хизматлар ва таълим хизматлари тизим фойдаланувчилари учун аниқ қийматга эга бўлиши керак.

Жорий этилган ахборот тизими натижасида қуйидагича вазифалар қамраб олинади:

– вазирлик ва олий ўқув юртлари ўртасида маъмурий, илмий, илмий, иқтисодий ва молиявий ахборот алмашиш учун ягона ахборот муҳитини яратиш;

– олий ўқув юртларидан академик, илмий, иқтисодий ва молиявий маълумотларни йиғиш, қайта ишлаш ва бериш жараёнларини автоматлаштириш;

– олий таълим ва давлат органлари иштирокчиларига ахборот хизматлари ва таҳлилий маълумотларни тақдим этиш;

– олий таълим соҳасида ўқув жараёнини ташкил этиш ва бошқариш бўйича қарорлар қабул қилинишини мониторинг қилиш ва қўллаб-қувватлаш;

– олий ўқув юртлари фаолиятининг айрим йўналишлари бўйича ҳар хил турдаги ҳисоботларни шакллантириш ва тақдим этиш;

– маълумотлар архивини ташкил этиш ва маълумотлар ва тизим объектлари бўйича ҳаракатларни ҳисобга олиш ва рўйхатга олиш учун ахборот тизимининг тизим журналини жорий этиш каби масалаларни ҳал этади;

– республика олий ўқув юртларининг ягона маълумотлар базасини жорий этиш;

– талабаларнинг ягона маълумотлар базасини жорий этиш;

– ўқитувчиларнинг ягона маълумотлар базасини жорий этиш, олий таълимнинг турли таснифлагичларини жорий этиш;

– мутахассисликлар бўйича ягона маълумотлар базасини жорий этиш;

– дипломларнинг ягона маълумотлар базасини жорий этиш;

Бугунга кунда олий таълим жараёнларини бошқаришда ахборот тизими республика микёсида жорий этилган ҳамда ўқув жараёнини тўлиқ қамраб олинган. Ахборот тизимини қўллаш орқали олинган натижалар 1-расмда келтириб ўтилган.

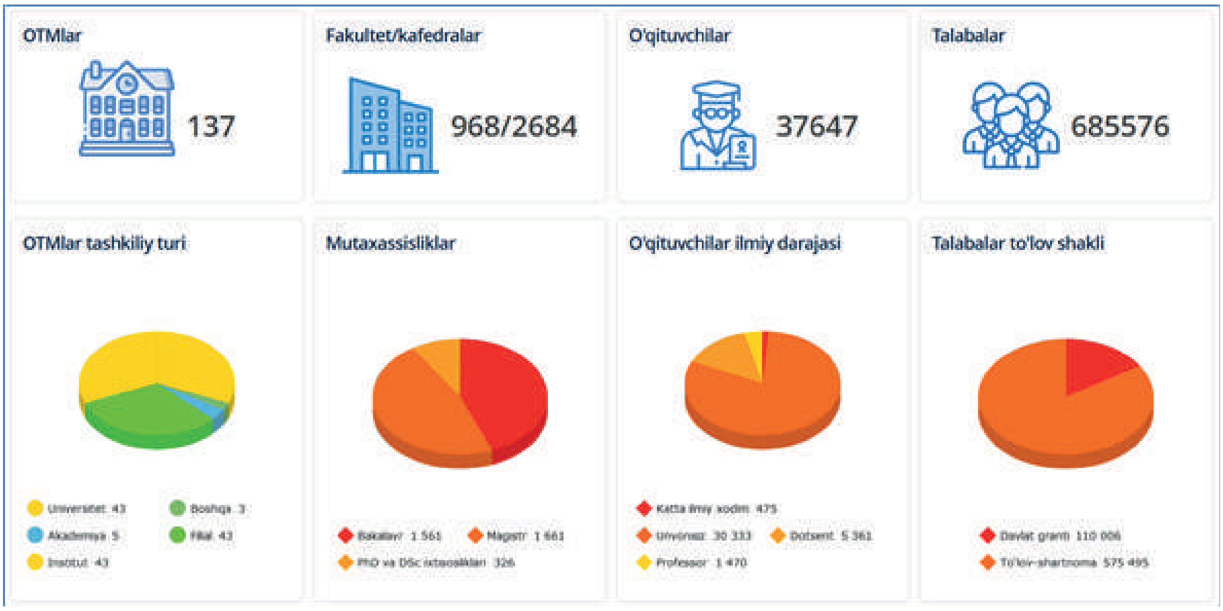

1-расм. Ахборот тизими орқали шаклланган таҳлилий маълумотлар

Хулоса қилиб айтганда бугунги падемия шароитида ахборот тизимларига бўлган эҳтиёжлар ортиб бормоқда Ахборот тизимининг жорий этилиши республикадаги олий ўқув юртларининг ягона реестр, олий ўқув юртлари факултетлари ва кафедраларининг ягона реестри, республика талабаларининг ягона реестрини, республика ўқитувчиларининг ягона реестри, республика таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг ягона реестри, республика дипломларининг ягона реестри, олий таълим классификаторларининг ягона реестрларини ташкил этиш каби электрон давлат хизматларини кўрсатишга имкон яратади.

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг ««Рақамли Ўзбекистон – 2030» стратегиясини тасдиқлаш ва уни самарали амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПФ-6079-сон Фармони. 2020 йил 5 октябр

2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида»ги ПФ-5847-сон Фармони. 2019 йил 8 октябр.

3. U.R. Khamdamov, A.I. Abdullaev, J.B. Elov. Conceptual Model of the Education Management Information System for Higher Education Institutions//International Journal of Advanced Trends in Computer Science and Engineering. Volume 9, No.5, September - October 2020. India. –p.7295-7300.

"ЎЗБЕКИСТОНДА ИЛМИЙ-АМАЛИЙ ТАДҚИҚОТЛАР" МАВЗУСИДАГИ РЕСПУБЛИКА 32-КЎП ТАРМОҚЛИ ИЛМИЙ МАСОФАВИЙ ОНЛАЙН КОНФЕРЕНЦИЯ МАТЕРИАЛЛАРИ

(16-қисм)

Масъул мухаррир: Файзиев Шохруд Фармонович
Мусаҳҳиҳ: Файзиев Фаррух Фармонович
Саҳифаловчи: Шахрам Файзиев

Эълон қилиш муддати: 30.09.2021

Контакт редакций научных журналов. tadqiqot.uz
ООО Tadqiqot, город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000

Editorial staff of the journals of tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: http://www.tadqiqot.uz/; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000